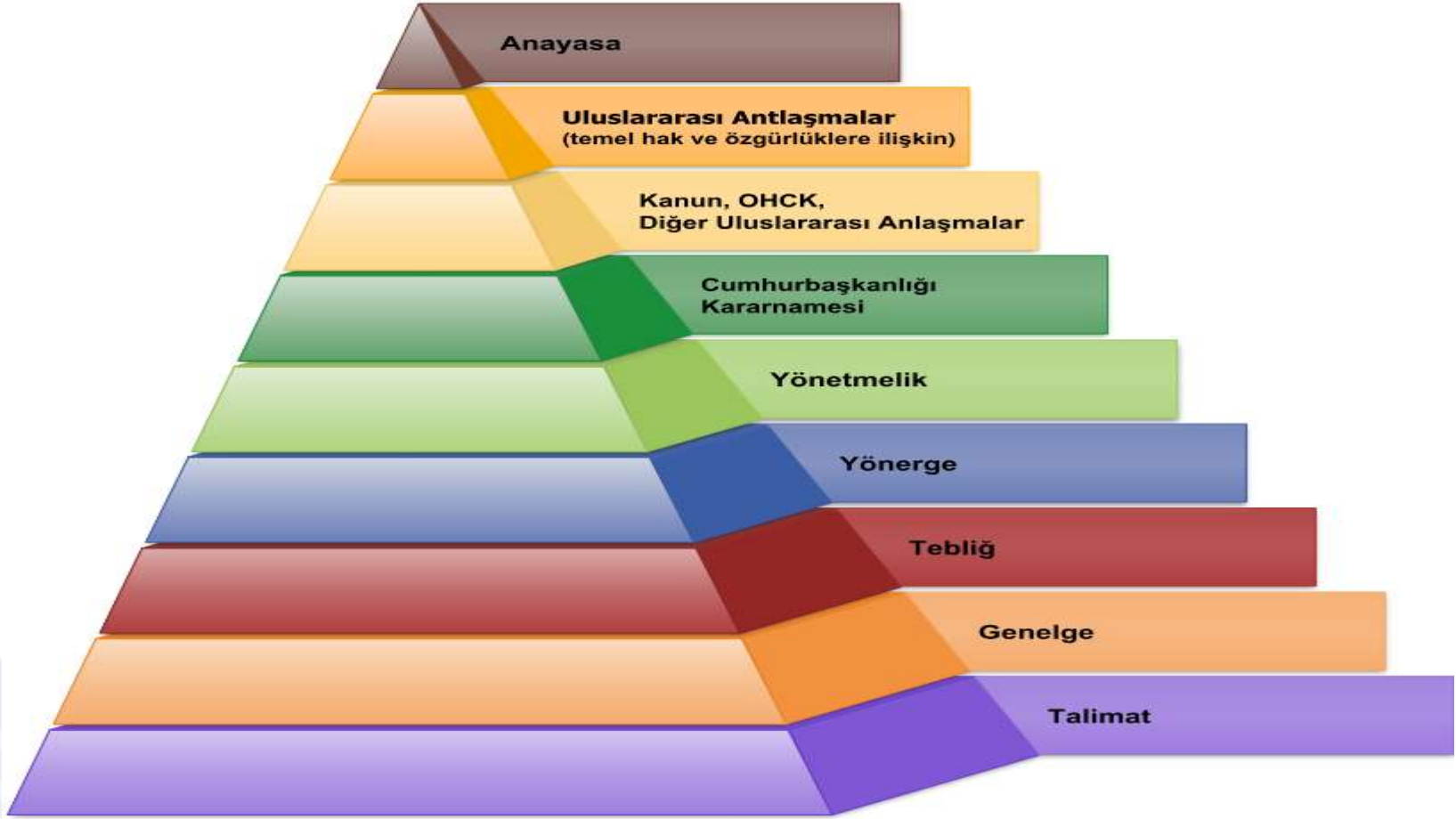

GELİRİN TOPLANMASI VE BEYANI

Ebru ŞİMDİ
Mali Müşavir

**İZMİR SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODASI**

ANAYASANIN 73.üncü MADDESİ

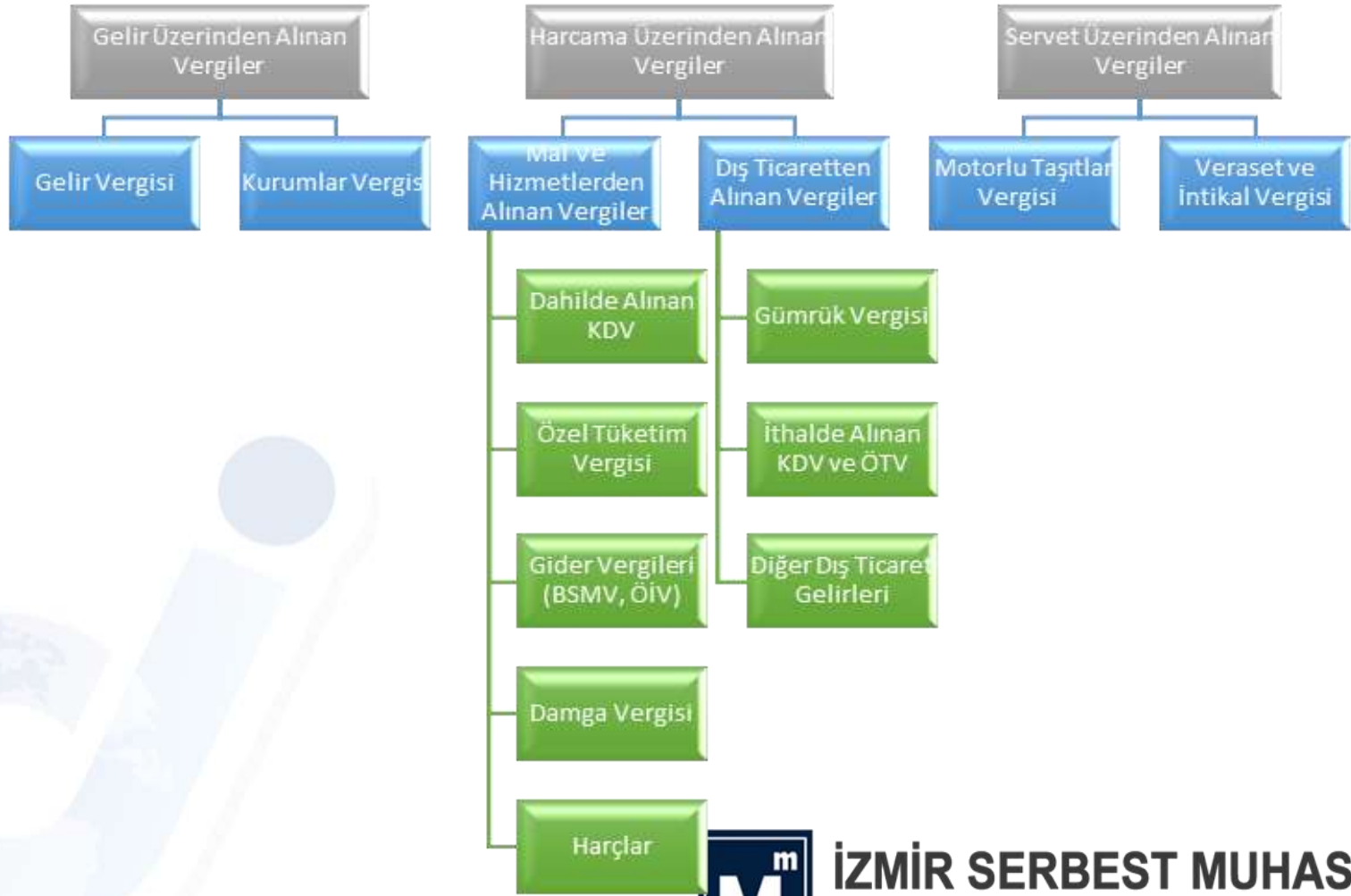
Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir.

GENEL BÜTÇEYE GİREN VERGİ RESİM VE HARÇLAR

GELİR VERGİSİ KANUNU

BİRİNCİ KISIM MÜKELLEFİYET (MADDE :1-8)

BİRİNCİ BÖLÜM VERGİNİN MEVZUU (MADDE :1-2)

İKİNCİ BÖLÜM TAM MÜKELLEFİYET (MADDE 3-4-5)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DAR MÜKELLEFİYET(6-7-8)

İKİNCİ KISIM MUAFLIKLAR VE İSTİSNALAR (MADDE :9-36)

BİRİNCİ BÖLÜM ESNAF MUAFLIĞI (MADDE :9)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DİĞER MUAFLIKLAR (MADDE : 15-16)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM KAZANÇLARDA İSTİSNALAR (MADDE :18-19-20)

BEŞİNCİ BÖLÜM SERMAYE İRATLARINDA İSTİSNALAR (MADDE :21-22)

ALTINCI BÖLÜM MÜTEFERRİK İSTİSNALAR (MADDE 23-24-25-26-27-28-29-30)

YEDİNCİ BÖLÜM İNDİRİMLER (MADDE : 31-33-35-36)

ÜÇÜNCÜ KISIM GELİR UNSURLARININ TESBİTİ (MADDE :37-82)

BİRİNCİ BÖLÜM TİCARİ KAZANÇ (MADDE :37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-51)

İKİNCİ BÖLÜM ZİRAİ KAZANÇ .(MADDE:52-53-54-55-56-57-58-59)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ÜCRETLER (MADDE : 61-62-63)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM SERBEST MESLEK KAZANÇLARI (MADDE :65-66-67-68)

BEŞİNCİ BÖLÜM GAYRİMENKUL SERMAYE İRADI (MADDE : 70-71-72-73)

ALTINCI BÖLÜM MENKUL SERMAYE İRADI (MADDE:75-76-78-79)

YEDİNCİ BÖLÜM DİĞER KAZANÇ VE İRATLAR (MADDE : 80-81-82)

DÖRDÜNCÜ KISIM VERGİNİN TARHI (MADDE :83 -113)

BİRİNCİ BÖLÜM BEYAN ESASI (MADDE :83-84)

İKİNCİ BÖLÜM GELİRİN TOPLANMASI VE YILLIK BEYANNAME(MADDE:85-86-88-89-90-91-92)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM VERGİ TEVKİFATI VE MUHTASAR BEYAN. (MADDE : 94-95-96-97-98-99-100)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ÖZEL HALLER VE MÜNFERİT BEYANNAME (MADDE : 101-102)

BEŞİNCİ BÖLÜM VERGİNİN NİSPETİ (MADDE :103-104)

ALTINCI BÖLÜM TARH MUAMELESİ (MADDE : 106-107-108-109)

YEDİNCİ BÖLÜM ORTALAMA KAR HADDİ ASGARİ GAYRİ SAFİ HASILAT VE GİDER ESASLARINA

GÖRE GELİR TAYİNİ (MADDE : 111-113)

BEŞİNCİ KISIM VERGİNİN ÖDENMESİ (MADDE :117-124)

BİRİNCİ BÖLÜM TAKSİTLER (MADDE :117-119-120-)

İKİNCİ BÖLÜM MAHSUPLAR (MADDE : 121-123)

GEÇİCİ MADDELER

**İZMİR SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODASI**

Gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tâbidir. Gelir, “bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır.” şeklinde tanımlanmıştır.

Bu tanımdan hareketle vergiye tabi gelirin özelliklerini;

Gelirin Şahsiliği Özelliği,

Gelirin Yıllık Olması Özelliği,

Gelirin Safi Olması Özelliği

Gelirin Elde Edilmiş Olması Özelliği

olmak üzere dört ana başlık altında toplamak mümkündür.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 2 maddesinde gelir unsurları **yedi** başlıkta belirlenmiştir.

- 1- Ticari Kazançlar;
- 2- Zirai Kazançlar;
- 3- Ücretler;
- 4- Serbest Meslek Kazançları;
- 5- Gayrimenkul Sermaye İratları;
- 6- Menkul Sermaye İratları;
- 7- Diğer kazanç ve İratlar;

Bu kanunda **aksine hüküm** olmadıkça, yukarıda yazılı kazanç ve iratlar gelirin tespitinde gerçek ve safi miktarları ile nazara alınır.

GELİRİN UNSURLARI İTİBARIYLA VERGİYİ DOĞURAN OLAY

Tahakkuk Esası (Ticari, Zirai Kazanç)

Gelirin mahiyet ve miktar itibariyle kesinleşmesi

Hukuki ve Ekonomik Tasarruf (MSİ, Ücret)

Hukuki tasarruf : İstenebilir aşamaya gelmesi

Ekonomik tasarruf : İstihkakın geliri elde edenin emrine amade kılınması

Tahsil Esası/Fiili Tasarruf (SMK, GMSİ,DKİ)

Gelir Vergisinde 2 Tür mükellefiyet bulunmaktadır.

1-Tam Mükellefiyet : Gerçek kişiler Türkiye içinde ve Türkiye dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirilirler

2-Dar Mükellefiyet: Türkiye’de yerleşmiş olmayan gerçek kişiler sadece Türkiye’de elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden vergilendirilirler.

GELİRİN TOPLANMASINDA GENEL PRENSİP

Gelir Vergisi Kanunu'nun 85'inci maddesine göre; Gelir Vergisi Kanunu'nda **aksine hüküm olmadıkça** mükellefler, bir takvim yılında elde ettikleri kazanç ve iratlar için yıllık beyanname verirler. **Tacirlerle çiftçiler** ve **serbest meslek erbabı ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden** kazanç temin etmemiş olsalar bile, **yıllık beyanname vermek zorundadırlar**. Kollektif şirket ortakları ile komanditeler(Eshamlı ve Adi Komadit Şirket) şirketin faaliyet ve tasfiye dönemlerinde kazanç temin etmemiş olsalar bile, yıllık beyanname verirler. Beyanı gereken gelirlerin yıllık beyannamede toplanması zorunludur.

Tam mükellef gerçek kişilerin yabancı memleketlerde elde ettiği kazançlar; mükellefin bunları **Türkiye'de hesaplarına intikal ettirdiği yılda**, Türkiye'de hesaplara intikal ettirilmemesinin mükellefin iradesi dışındaki sebeplerden ileri geldiği tevsik olunan hallerde, mükellefin bunlara tasarruf edebildiği yılda elde edilmiş sayılır.

İZMİR SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODASI

- **Gerçek usulde vergilendirilmeyen** zirai kazançlar(GVK madde 86/1-a),
 - GVK'nın 75'inci maddesinin (15) ve (16) numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratları(GVK madde 86/1-a),
 - Kazanç ve iratların **istisna hadleri** içinde kalan kısmı(GVK madde 86/1-a),
 - Tek işverenden alınmış ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş **103 üncü maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı(3.000.000 TL) aşmayan ücretler** (birden fazla işverenden ücret almakla beraber, birinciden sonraki işverenden aldıkları ücretlerinin toplamı, **103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı(230.000 TL)** ve birinci işverenden alınan dâhil ücret gelirleri toplamı **103 üncü maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı(3.000.000 TL) aşmayan** mükelleflerin, tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretleri dâhil), (GVK madde 86/1-b),

TAM MÜKELLEFLERİN YILLIK BEYANNAMEYE DÂHİL ETMEYECEĞİ GELİRLERİ

- **Vergiye tabi gelir toplamının** [(a) ve (b) bentlerinde belirtilenler hariç] 103 üncü maddede yazılı tarifinin **ikinci gelir diliminde yer alan tutarı aşmaması koşuluyla,(230.000 TL) Türkiye'de tevkifata tabi tutulmuş olan**; birden fazla işverenden elde edilen **ücretler, menkul sermaye iratları ve gayrimenkul sermaye iratları**(G.V.K. Madde 86/1-c)
- Bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı 13.000 TL aşmayan, **tevkifata ve istisna** uygulamasına konu olmayan **menkul ve gayrimenkul sermaye iratları.** (G.V.K. Madde 86/1-d)

İZMİR SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODASI

DAR MÜKELLEFLERİN BEYANNAMEYE DAHİL ETMEYECEĞİ GELİRLERİ

a- **Tamamı Türkiye’de tevkif suretiyle vergilendirilmiş** olan;

- Ücretler
- Serbest Meslek Kazançları
- Menkul Sermaye İratları
- Gayrimenkul Sermaye İratları

b- Diğer Kazanç ve İratlar

Dar mükelleflerin bu kazançları üzerinden tevkifat yapılmadığında GVK 101. maddesi kapsamında münferit beyanname verilir.

ŞAHIS ŞİRKETİ ORTAKLARININ VERGİLENDİRİLME ESASLARI

	<i>Ticari faaliyet</i>	<i>Zirai faaliyet</i>	<i>Serbest meslek faaliyeti</i>
Adi şirket	Ticari kazanç	Zirai kazanç	Serbest meslek kazancı
Kollektif şirket	Ticari kazanç	Ticari kazanç	Serbest meslek kazancı
Adi Komandit şirket	Komandite ortaklar Ticari kazanç, komanditer ortaklar menkul sermaye iradı	Komandite ortaklar Ticari kazanç, komanditer ortaklar menkul sermaye iradı	Komandite ortaklar serbest meslek kazancı, komanditer ortaklar menkul sermaye iradı

TİCARİ KAZANÇTA BEYAN VE ÖZELLİKLİ DURUMLAR

Tam Mükellefiyette

Gerçek usulde vergilendirilen ticari kazançlar **tutarı ne olursa olsun (zarar edilmiş olsa dahi) yıllık beyanname ile beyan edilecektir.**

Tasfiye halinde bulunanlar da dahil olmak üzere kollektif şirket ortakları ile komandit şirketlerin komandite ortaklarının kazançları için de tutarı ne olursa olsun(zarar edilmiş olsa dahi) yıllık beyanname verilecektir.

Defter Tutmak Bakımından 2 yöntem mevcut.

1-Bilanço Esası /1. sınıf tüccarlar

2-İşletme Hesabı Esası /2. sınıf tüccarlar

Ticari Kazancın Vergilendirilmesi

Basit Usulde Gelir Vergisine Tabi Olanlar

Gerçek Usulde Gelir Vergisine Tabi Olanlar

Hasılat Esaslı Kazanç

TİCARİ KAZANÇTA İSTİSNALAR

- Kreş ve Gündüz Bakım Evleri ile Eğitim ve Öğretim İşletmelerinde Kazanç İstisnası GVK Madde 20
- Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası GVK . Mük.Mad.20 (**TİCARİ –ZİRAİ SERBEST MESLEK KAZ.**)
- Basit Usulde Tespit Olunan Kazançlarda GVK Mük.Mad 20/A
- Sosyal İçerik Üreticiliği, İnternet ve Benzeri Elektronik Ortamlar Üzerinden Sunulan Hizmetler ile Mobil Cihazlar için Uygulama Geliştiriciliğinde Kazanç İstisnası GVK Mük.Mad 20/B
- Tarımsal Destekleme Ödemelerinde Kazanç İstisnası GVK Mük.Mad. 20/C (**TİCARİ- ZİRAİ**)
- Serbest Bölgelerde Elde Edilen Kazançlar / 3218 sayılı kanun
- Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Elde Edilen Kazançlar / 4691 sayılı kanun
- Türk Uluslararası Gemi Sic.Kay.Gem.İşl. Devr. Sağlanan Kazançlar / 4490 sayılı kanun
- Sınai Mülkiyet Haklarında İstisna (K.V.K Mad. 5/B)
- KVK Geçici 14. Maddesi
- GVK Geçici 76. Madde Kapsamında Kazanç İstisnası

5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetleri ticari işletmeye dâhil edilmişse, bu senetlerin elden çıkarılmasından doğan ticari kazançlar, GVK'nın geçici 76. maddesi mucibince 31.12.2028 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır. İstisna edilen bu kazançlar üzerinden GVK'nın 94 ve geçici 67. maddeleri kapsamında tevkifat yapılmaz. Münhasıran bu kazançlar için gelir vergisi mükelleflerince yıllık beyanname verilmez, bu kazançlar verilecek beyannamelere dâhil edilmez.

ZİRAİ KAZANÇTA BEYAN

Tam Mükellefiyette ;

Gerçek usulde vergilendirilen zirai kazançlar **tutarı ne olursa olsun (zarar edilmiş olsa dahi) yıllık beyanname ile beyan edilecektir.**

- 54. Madde de yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşanlar,
- Bir biçerdövere veya bu mahiyetteki motorlu araca sahip olan,
- 10 yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan
- Ziraat gruplarının birkaç tanesi içine giren zirai faaliyetlerin birarada yapılması halinde, en fazla iki gruba ait işletme büyüklüklerinde bu gruplar için tespit olunan hadlerin yarısını aşan
- Kendi isteği ile gerçek usulde vergilendirilmek isteyen,

Kazancın tesbiti yönünde

-İşletme Hesabı Esası

-Bilanço Hesabı Esasına göre defter tutabilirler,

Gerçek usulde vergilendirilmeyen zirai kazançlar için yıllık beyanname verilmez diğer gelirler nedeniyle yıllık beyanname verilmesi durumunda bu gelirler beyannameye dahil edilmez. (Çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar , Kanununun 94. maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilir.)

GVK Mükerrer 120. maddesi gereğince geçici vergi ödeme yükümlülükleri yok.

SERBEST MESLEK KAZANÇLARINDA BEYAN

Tam Mükellefiyette

Serbest meslek kazançları **tutarı ne olursa olsun(zarar edilmiş olsa dahi)yıllık beyanname ile beyan edilecektir.**

Tasfiye halinde bulunanlar da dahil olmak üzere kollektif şirket ortakları ile adi komandit şirketlerin komandite ortaklarının kazançları için de tutarı ne olursa olsun(zarar edilmiş olsa dahi) yıllık beyanname verilecektir.

Dar Mükellefiyette

Tamamı Türkiye'de **tevkif suretiyle vergilendirilmiş olan** ; serbest meslek kazançları için beyanname verilmeyecektir.

SERBEST MESLEK KAZANÇLARINDA İSTİSNA

GVK 18. MADDESİ

Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin **ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini** gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını **satmak** veya bunlar üzerindeki mevcut **haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle** elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.

103.Madde yazılı 4.gelir diliminde yer alan tutarı aşanlar bu istisnasından faydalanamazlar.

ÜCRETLERDE BEYAN

Tam Mükellefiyette

Gerçek usulde tespit edilen ücret gelirleri **tevkifata tabi tutulmamış ise** tutarı ne olursa olsun mutlak surette (her hal ve şartta) **yıllık beyanname ile beyan edilecektir.**

Türkiye Jokey Kulübünce organize edilen yarışmalara katılan atların jokeyleri, jokey yamakları ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemeler nedeniyle yıllık beyanname verilmez. Diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de bu gelirler beyannameye dahil edilmez.(Geçici 68. madde)

Sporculara yapılan ücret ve ücret sayılan ödemelerin toplam tutarının (tevkifat matrahı toplamının) 3.000.000 TL'yi aşmaması durumunda bu ücret gelirleri için yıllık beyanname verilmez. (Geçici 72.madde)

Tek işverenden alınan, tevkifata tabi tutulan ve net tutarı (tevkifat matrahı) **3.000.000 TL'yi geçmeyen** ücret geliri için **yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmeyecektir. (86/1-b)**

ÜCRETLER

Bu kanunun uygulanmasında, aşağıda yazılı ödemeler de ücret sayılır:

1. 23'üncü maddenin 11 numaralı bendine göre istisna dışında kalan emeklilik, malüiyet, dul ve yetim aylıkları;
2. Evvelce yapılmış veya gelecekte yapılacak hizmetler karşılığında verilen para ve ayınlarla sağlanan diğer menfaatler; **(İstisna 28/1-2)**
3. Türkiye Büyük Millet Meclisi, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile özel kanunlarına veya idari kararlara göre kurulan daimi veya geçici bütün komisyonların üyelerine ve yukarıda sayılanlara benzeyen diğer kimselere bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler;
4. Yönetim ve denetim kurulları başkanı ve üyeleriyle tasfiye memurlarına bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler;
5. Bilirkişilere, resmî arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve her türlü yarışma jürisi üyelerine ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler; **(İstisna 29/4)**
6. Sporculara transfer ücreti veya sair adlarla yapılan ödemeler ve sağlanan menfaatler **(Geçici 72. madde)**

ÜCRETLERDE BEYAN

Tam Mükellefiyette

Birden fazla işverenden ücret geliri elde edilmesi durumunda, birden sonraki işverenden alınan tevkifatlı ya da tevkifatsız gerçek ücretlerin (tevkifat matrahlarının) toplamının 230.000 TL'yi aşması halinde **birinci işverenden alınan da dâhil olmak üzere ücret gelirlerinin tamamı yıllık beyanname ile beyan edilecektir.**

Birden fazla işverenden ücret geliri elde edilmesi durumunda, **birden sonraki işverenden alınan** tevkifatlı ya da tevkifatsız gerçek ücretlerin (tevkifat matrahlarının) toplamının **230.000 TL'yi aşmaması halinde** ayrıca birinci işverenden alınan dâhil safi ücret gelirleri toplamı **3.000.000 TL'yi de aşmaması durumunda**, tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler için yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmeyecektir.

Birden fazla işverenden ücret alınması halinde, birinci işverenden alınan ücretin hangisi olacağı **serbestçe belirlenebilecektir.**

Ücret gelirlerinin 230.000 TL'lik ya da 3.000.000 TL'lik beyan sınırlarını aşıp aşmadığının tespitinde **diğer gelir unsurları kesinlikle hesaplamaya dâhil edilmeyecek olup**, sadece ücret gelirleri kendi içerisinde müstakilen değerlendirmeye tabi tutulacaktır.

Örnek 1: Bayan (A), üç ayrı işverenden ücret geliri elde etmekte olup, ücretlerin tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş bulunmaktadır.

X işvereninden alınan ücret	200.000
Y işvereninden alınan ücret	110.000
Z işvereninden alınan ücret	122.000

2 nci ve 3 üncü işverenden alınan ücretler toplamı $(110.000+112.000=)232.000$ TL, 230.000 TL'lik beyan sınırını aştığı için 432.000 TL'lik ücret gelirin的全部 beyan edilecektir.

ÜCRETLERDE BEYAN

Örnek 2: Bayan (A), iki ayrı işverenden ücret geliri elde etmekte olup, ücretlerin tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş bulunmaktadır.

X işvereninden alınan ücret	2.850.000
Y işvereninden alınan ücret	190.000

2 nci işverenden alınan ücretler toplamı 230.000 TL'lik beyan sınırını aşmasa da, iki ücretin toplamı 3.000.000 TL'lik beyan sınırını aştığı için ücret gelirinin tamamı beyan edilecektir.

ÜCRETLERDE BEYAN

Örnek 3: Bayan (A), iki ayrı işverenden ücret geliri elde etmekte olup, ücretlerin tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş bulunmaktadır.

X işvereninden alınan ücret	2.000.000
Y işvereninden alınan ücret	200.000

2 nci işverenden alınan ücretler toplamı 230.000 TL'lik beyan sınırını aşmamakta, iki ücretin toplamı 3.000.000 TL'lik beyan sınırını da aşmadığından ücret gelirinin tamamı beyan edilmeyecektir.

ÜCRETLERİN BEYANINDA ÖZELLİKLİ DURUMLAR

Aşağıdaki hallerde, hizmet erbabının ücretlerinin birden fazla işverenden elde edildiği kabul edilir:

a) Bir özel sektör işverenin yanında çalışan hizmet erbabının, yıl içerisinde bu işverenden elde ettiği ücretinin yanısıra, başka bir özel sektör işvereninden ya da kamu kurum veya kuruluşundan da elde ettiği ücret gelirleri.

b) Aynı takvim yılı içinde bir özel sektör işverenin yanında çalışmakta iken, işten ayrılarak başka bir özel sektör işverenin yanında ya da kamu kurum veya kuruluşunda çalışmaya başlanması nedeniyle elde ettiği ücret gelirleri.

c) Aynı takvim yılı içinde, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin yanında çalışan hizmet erbabının, söz konusu mükelleflerin ortağı oldukları iş ortaklığı veya adi ortaklıklar bünyesinde çalışmaya başlamaları halinde elde ettikleri ücret gelirleri.

ÜCRETLERİN BEYANINDA ÖZELLİKLİ DURUMLAR

Aşağıdaki hallerde, hizmet erbabının ücretlerinin tek işverenden elde edildiği kabul edilir:

- a) İki ayrı özel sektör firmasının birleşmesi (devir, nev'i değişikliği ve bölünme halleri dahil).
- b) 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurulan yerlerde çalışan hizmet erbabının, yıl içinde alt işverenin değişmesi.
- c) Ortaklık halinde faaliyette bulunan işyerlerinde, ortaklardan herhangi birinin değişmesi.

Aynı takvim yılı içinde tek işverenden elde edildiği kabul edilen ücretler, kümülatif matrah esas alınmak suretiyle vergilendirilecektir.

ÜCRETLERİN BEYANINDA ÖZELLİKLİ DURUMLAR

Yıl içerisinde işveren değiştiren hizmet erbabı, **ücret gelirin e ilişkin gelir vergisi matrahını yeni işverenine bildirmek suretiyle ücretinin gelir vergisi tarifesine göre kümülatif olarak vergilendirilmesini** talep edebilir. Bu durumda yeni işveren kümülatif matrahı dikkate alarak tevkifat yapar. (321 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile eklenen cümle) Hizmet erbabının talep etmesi ve işverenlerin de kabul etmesi kaydıyla, yıl içerisinde aynı anda birden fazla işverenden alınan ücret gelirleri de kümülatif matrah dikkate alınarak tevkifata tabi tutulabilir.

GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA BEYAN

Tam Mükellefiyette

Tam mükellef gerçek kişiler, **vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan ve 230.000 TL'lık beyan sınırını aşan** gayrimenkul sermaye iratları için **yıllık beyanname vereceklerdir.**

Tam mükellefler 2024 takvim yılında **33.000 TL'sını aşan mesken kira gelirleri için de yıllık beyanname vereceklerdir.**

Bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı **13.000 TL'sını aşmayan, tevkifat ve istisna uygulamasına konu olmayan** gayrimenkul sermaye iratları için yıllık beyanname verilmeyecektir.

Mesken kira geliri ile vergi tevkifatına tabi tutulmuş G.M.S.İ.'nin birlikte elde edilmesi halinde, **230.000 TL'lık haddin hesabında; konut kira geliri için istisna tutarı düşüldükten sonra kalan tutar** ile **tevkifata tabi tutulmuş gayrimenkul sermaye iradının** brüt tutarının toplamı dikkate alınacaktır.

GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA BEYAN

Dar Mükellefiyette

Dar mükellef gerçek kişiler, **Türkiye'de tevkif suretiyle vergilendirilmiş gayrimenkul sermaye iratları için tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname vermeyeceklerdir.**

Bu kişiler **33.000 TL'sini aşan ve tevkifata tabi tutulmamış olan konut kira gelirleri için** (yurt dışında yerleşik olup dar mükellefiyet esasında vergilendirilmekte olan Türk vatandaşları da dahil) yıllık beyanname vermek zorundadır.

GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA İSTİSNA UYGULAMASI

Tam ve dar mükellefler açısından istisna tüm **mesken** kira gelirleri toplamına **bir kez** uygulanır. İstisna GMSİ elde eden kişi bazında uygulanır. Bu nedenle ortak mülkiyetlerde her bir malik mesken istisnasından ayrı ayrı yararlanır.

-Tam ve dar mükellefler açısından **ticari, zirai veya mesleki kazancını yıllık beyanname ile bildirmek mecburiyetinde olanlar** ile

- İstisna haddinin üzerinde hasılat elde edenlerden, beyanı gerekip gerekmediğine bakılmaksızın ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği **ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının** gayri safi tutarları toplamı 870.000 TL'yi aşanlar,

33.000 TL'lik istisnada faydalanamazlar.

GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA İSTİSNA UYGULAMASI

	AHMET	ZEHRA	CEMİL	ZEYNEP
TİCARİ KAZANÇ	100.000 TL			
1. İŞVEREN	300.000 TL	700.000 TL	300.000 TL	600.000 TL
2. İŞVEREN		200.000 TL	250.000 TL	350.000 TL
KONUT KİRASI	40.000 TL	35.000 TL	40.000 TL	25.000 TL
İSTİSNA DURUMU	İSTİSNADAN FAYDALANAMAZ	İSTİSNADAN FAYDALANAMAZ	İSTİSNADAN FAYDALANACAK	İSTİSNADAN FAYDALANACAK

GÖTÜRÜ GİDER

Kira gelirlerinin safi tutarının tespitinde;

- Gerçek gider yöntemi,
- Götürü gider yöntemi vardır.

Götürü gider istisna düşüldükten sonra kalan tutarın **%15'idir**. Hakların kiraya verilmesinde götürü gider uygulanmaz.

Götürü gideri bir bütün olarak seçmek gerekir. Bazı gayrimenkuller için gerçek bazıları için götürü gider yöntemi olmaz.

Götürü gideri seçen mükellef **iki yıl** geçmedikçe gerçek gideri seçemezler.

GERÇEK GİDER

Gerçek giderin seçilmesi durumunda;

- Kiraya verilen gayrimenkul için ödenen su, asansör, aydınlatma giderleri,
- İdare giderleri
- Kiraya verilen yerin sigorta giderleri,
- Borçlanma giderleri (Kredi faizi)
- Konut olarak kiraya verilen bir adet gayrimenkulün alış yılından itibaren 5 yıl süre ile iktisap bedelinin % 5'i,(Bu diğer kira gelirlerinden mahsup edilemez. Sadece ilgili konutun hasılatından düşülür.)
- Vergi, harç, belediyeye ödenen katılım bedelleri,
- Amortismanlar (betonarme binalarda %2,fabrika %2,5)
- Bakım onarım giderleri,
- Kiraya verilen gayrimenkul için ödenen kira bedelleri,
- Konutlarını kiraya verenlerin kira ile oturdukları konutun kira bedeli(Öncelikle diğer gelir unsurları düşülür akabinde bu gider düşülür. Bu kira bedeli diğer gelir unsurlarından mahsup edilememektedir.)
- Mukavelanameye, kanuna veya ilama istinaden ödenen zarar ve ziyanlar

GERÇEK GİDER

Gerçek giderin seçilmesi durumunda **istisnaya isabet eden tutar gider olarak düşülmez.**

İndirilecek gider= $\frac{\text{Toplam gider} \times \text{istisna sonrası hasılat}}{\text{Toplam hasılat}}$

$$6.700 = \frac{10.000 \times 67.000}{100.000}$$

Gerçek giderlerden zarar doğması halinde zarar diğer gelir unsurlarından mahsup edilebilir. Gelecek yıllara devredebilir. Ancak, mesken olarak alınan konutun iktisap bedelinin % 5'i tutarındaki gideler ile sahibi buldukları konutları kiraya verenlerin gider fazlalıkları diğer gelir unsurlarından mahsup edilemez.

GÖTÜRÜ GİDER-GERÇEK GİDER

ÖRNEK:2022 yılında kredili olarak 5.000.000 TL ye satın aldığımız işyerinden, 2024 yılında 800.000 TL kira geliri elde ettik.(160.000 Stopaj yapılmış)

Kredi faiz gideri: 80.000 TL

GÖTÜRÜ GİDER

KİRA TUTARI	800.000 TL
GÖTÜRÜ GİDER(%15)	<u>120.000 TL</u>
VERGİYE TABİ MATRAH	680.000 TL
HES. GELİR VERGİSİ	170.000 TL
TEVKİF EDİ. VERGİ	<u>160.000 TL</u>
ÖDENECEK GEL. VERGİSİ	10.000 TL

GERÇEK GİDER

KİRA TUTARI	800.000 TL
GERÇEK GİDER	<u>180.000 TL</u>
AMORTİSMAN 100.000	
FAİZ	<u>80.000</u>
VERGİYE TABİ MATRAH	620.000 TL
HES. GELİR VERGİSİ	149.000 TL
TEVKİF EDİ. VERGİ	<u>160.000 TL</u>
İADE ALI. STOPAJ	11.000 TL

Kaynağı ne olursa olsun aşağıda yazılı iratlar menkul sermaye iradı sayılır.:

- 1. Her nevi hisse senetlerinin kâr payları **94.Maddeye göre tevkifat yapılır / 22.maddeye göre istisnaya tabi / 86-1- c maddesine göre beyan edilir.**
- 2. İştirak hisselerinden doğan kazançlar (Limited Şirket ortaklarının, iş ortaklıklarının ortakları ve komanditerlerin kâr payları ile kooperatiflerin dağıttıkları kazançlar bu zümreye dahildir. Kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan kârların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevzii, kazanç dağıtımı sayılmaz.) **94.Maddeye göre tevkifat yapılır / 22.maddeye göre istisnaya tabi / 86-1- c maddesine göre beyan edilir.**
- 3. Kurumların idare Meclisi Başkan ve üyelerine verilen kar payları; **94.Maddeye göre tevkifat yapılır / 22.maddeye göre istisnaya tabi / 86-1- c maddesine göre beyan edilir.**
- 4.Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısmı, **94.Maddeye göre tevkifat yapılır .**
- 5. Her nevi tahvil **(Geçici 67.maddeye göre tevkifat yapılır / Geçici 67/7. maddeye göre beyan yok)**
- 6. Her nevi alacak faizleri **Tevkifata tabi değil / 86-1-d maddesine göre beyan edilecek (2024 yılı 13.000 TL)**
- 7. Mevduat faizleri **(Geçici 67.maddeye göre tevkifat yapılır / Geçici 67/7. maddeye göre beyan yok)**
- 8. Hisse senetleri ve tahvillerin vadesi gelmemiş kuponların satışından elde edilen bedeller; **(Geçici 67.maddeye göre tevkifat yapılır / Geçici 67/7. maddeye göre beyan yok)**
- 9. İştirak hisselerinin sahibi adına henüz tahakkuk etmemiş kar paylarının devir ve temlik karşılığında alınan para ve ayınlar; **Tevkifata tabi değil / 86-1-d maddesine göre beyan edilecek (2024 yılı 13.000 TL)**
- 10. Her çeşit senetlerin iskonto edilmesi karşılığında alınan iskonto bedelleri; **Tevkifata tabi değil / 86-1-d maddesine göre beyan edilecek (2024 yılı 13.000 TL)**
- 12. Faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kâr payları ile kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr payları ve özel finans kurumlarınca kâr ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kâr payları. **(Geçici 67.maddeye göre tevkifat yapılır / Geçici 67/7. maddeye göre beyan yok)**
- 14. Menkul kıymetlerin geri alım veya satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkarılması karşılığında sağlanan menfaatler **(Geçici 67.maddeye göre tevkifat yapılır / Geçici 67/7. maddeye göre beyan yok)**
- 15. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından; **94.Maddeye göre tevkifat yapılır./ 86-1-a maddesine göre beyanname verilmez beyanname verilse bile dahil edilmez**
- 16. Bireysel emeklilik sisteminden; **94.Maddeye göre tevkifat yapılır./ 86-1-a maddesine göre beyanname verilmez beyanname verilse bile dahil edilmez**
- 17. Yukarıdaki bentlerde sayılanlar dışında Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine göre ihraç edilen her türlü sermaye piyasası araçlarından elde edilen gelirler. **(Geçici 67.maddeye göre tevkifat yapılır / Geçici 67/7. maddeye göre beyan yok)**

GEÇİCİ 67 MADDE UYGULAMASI

Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesi kapsamında **tevkifata tabi tutulan** gelirler için **yıllık veya münferit beyanname ile beyanname verilmez**, diğer gelirler nedeniyle beyanname verilse de bu gelirler beyannameye ilave edilmez.

TEVKİFATA TABİ GELİRLER

- Hisse senedi alım-satım kazançları
- Devlet tahvili ve Hazine bonoları **faiz gelirleri** ve alım-satım kazançları,
- Özel sektör tahvil ve bonoları **faiz gelirleri** ve alım-satım kazançları,
- Mevduat faizleri,
- Repo gelirleri,
- Özel finans kurumları gelirleri,
- Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirler,
- Menkul kıymet ve vadeli işlem ve opsiyon piyasalarında işlem gören diğer menkul kıymetlerin gelirleri,
- Hazine veya diğer kamu tüzel kişiliklerince çıkarılan **menkul kıymetlerin faiz gelirleri** ve alım-satım kazançları.

GEÇİCİ 67 MADDENİN UYGULANMAYACAĞI GELİRLER

Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkra hükümlerinin uygulanmayacağı gelirler aşağıda gösterilmiştir:

- Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerin (Eurobond) alım-satımı, itfası sırasında elde edilen getirileri ve bunların dönemsel getirilerinin tahsili,
- Hisse senetleri kar payları,
- Tam mükellef kurumlara ait olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören ve bir yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin elden çıkarılmasından elde edilen gelirler,
- Sürekli olarak portföyünün en az % 51'i İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisse senetlerinden oluşan yatırım fonlarının bir yıldan fazla süreyle elde tutulan katılma belgelerinin elden çıkarılmasından elde edilen gelirler.

tevkifat kapsamında olmayacaktır.

KAR PAYLARININ BEYANI

Tam mükellef kurumlar tarafından GVK'nın 75/1-2 ve 3. maddeleri kapsamında dağıtılan kar payları ve iştirak kazançlarının tamamı üzerinden 94/6-b-i'ye göre % 15 (%10) oranında tevkifat yapılmaktadır. Tam mükellef kurumlardan elde edilen kar paylarının ve iştirak kazançlarının **brüt tutarının yarısı GVK'nın 22. maddesinin 2. fıkrasına göre gelir vergisinden istisnadır.** Vergiye (beyana) tabi gelir toplamının **2024 yılı gelirleri için 230.000 TL'lik beyan sınırını aşması halinde, istisna düşüldükten sonra kalan brüt kar payı ve iştirak kazancı tutarı yıllık beyannameye intikal ettirilecektir.** Beyan sınırının aşılmadığı durumlarda söz konusu MSİ beyan edilmeyecektir. Elde edilen kar payı ve iştirak kazançlarının beyan edilmesi durumunda tevkif suretiyle kesilen verginin tamamı hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilecektir.

KAR PAYLARININ BEYANI

Kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki kurumlardan elde edilen, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarının yarısı, bu kurumların ödenmiş sermayesinin en az %50’sine sahip olunması ve kâr payının elde edildiği takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye’ye transfer edilmesi şartıyla gelir vergisinden müstesnadır. Yurt dışından elde edilen kar paylarının istisna sınırını aşan kısmının tamamı beyan edilecektir.

KAR PAYLARININ BEYANI

Örnek: Ali Varyemez T A.Ş.den 2024 yılında brüt 800.000 TL kar payı geliri elde etmiş olup, bu kar payı üzerinden 80.000 TL stopaj kesintisi yapılmış 720.000 TL ödenmiştir. Kar paylarının yarısı gelir vergisinden istisna.(GVK madde 22)

Kar payı	: 800.000
İstisna sonrası tutar(1/2)	: 400.000
Hesaplanan vergi	: 86.400
Mahsup edilecek vergi	: 80.000
Ödenecek GV	: 6.400

**DEVLET TAHVİLİ VE HAZİNE BONOSU(TL CİNSİNDEN)
FAİZ GELİRİ**

İHRAÇ TARİHİ

01.01.2006 tarihinden önce

Elde edilen faiz gelirine 2024 yılı için uygulanan indirim oranı 1 den büyük olduğundan beyan edilecek gelir bulunmamaktadır.

01.01.2006 tarihinden sonra

Geçici 67 nci madde kapsamında tevkifata tabi olduğundan beyan edilmeyecektir.

EUROBOND FAİZ GELİRLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ

Eurobond'lardan ve 4749 sayılı Kanuna göre kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen menkul sermaye iratlarından G.V.K.'nın 94. maddesinin 7. fıkrasına göre tevkifat yapılır. **Tevkif yoluyla verilendirilen bu menkul kıymetlerin iratları beyan sınırını (2024 yılı gelirleri için 230.000 TL) aşması halinde beyan edilir.**

MEVDUAT FAİZLERİ, FAİZSİZ BANKACILIK KAR PAYLARI VE REPO KAZANÇLARI

Tam mükellefler tarafından elde edilen bu nevideki irat unsurlarının **tamamı üzerinden, Geçici Madde 67/4'e göre tevkifat yapılır.**

Tevkifata tabi tutulan mevduat faizleri (altın ve benzeri değerli maden hesaplarına yürütülen mevduat faizleri dahil) **Geçici Madde 67/7'ye göre beyan edilmez.** Diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmez.

HER NEVİ ALACAK FAİZİ

Tam mükellefler tarafından elde edilen alacak faizlerinin tutarı 13.000,00 TL'lık sınırı aşar ise tamamı beyan edilir. Eğer 13.000,00 TL'lık sınırı aşmaz ise tamamı beyan edilmez.

YURT DIŞINDAN ELDE EDİLEN MENKUL SERMAYE İRATLARI

G.V.K. 75. maddesinde tanımlanan menkul sermaye iratları, tam mükellef gerçek kişiler tarafından yurt dışından elde edilirse, elde edilen menkul sermaye iradının tutarı **13.000,00 TL'lık sınırı aşar ise tamamı beyan edilir**. Eğer 13.000,00 TL'lık sınırı aşmaz ise tamamı beyan edilmez.

GVK 22. Madde kapsamında yurtdışı iştirakin ortaklık payının %50 üzerinde olması durumunda elde edilen kar paylarının %50 si istisna kapsamındadır.

01.01.2006 Tarihinden Sonra İhraç Olan veya İktisap Olunan Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının Elden Çıkarılması

Banka ve aracı kurumlar aracılığıyla menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar için Geçici 67. maddenin birinci ve üçüncü fıkrasına göre tevkifat yapılmaktadır.

Geçici 67'inci madde kapsamında tevkifat yapılan değer artış kazançları için 67'inci maddenin yedinci fıkrasına göre beyanname verilmeyecektir. Diğer gelirler için verilecek beyannameye bu gelirler dahil edilmeyecektir. Ancak, mükellefler isterler ise Geçici 67. maddenin 11.'na göre isteğe bağlı olarak bu gelirler için hazırlanan özel beyannameyi düzenleyip beyanname verebileceklerdir.

ŞİRKET HİSSELERİNİN SATIŞI

Halka açık olmayan A.Ş. hisselerinin devrinde, **ivazsız olarak iktisap edilenler** ile **tam mükellef kurumlara ait olan ve 2 yıldan fazla süreyle elde tutulan** hisse senetlerinin satışından elde edilen gelir vergilendirilmemektedir. **Burada önemli olan hisse senetlerinin(ilmühaber) basılmış olmasıdır. Eğer hisseler basılı değilse istisnayı geçen kazancın tamamı beyan edilmelidir.** Endeksleme uygulanacaktır. Ancak, endekslemede % 10 sınır dikkate alınacaktır.

Ltd. Şti. İştirak paylarının satışı durumunda istisnayı geçen kazançların **tamamı beyan edilmektedir.** Geçmiş uygulamasında Ltd. Şti. nevi değiştirmek suretiyle A.Ş. ye dönüşmesinde hisselerin basılması şartıyla, Ltd. Şti. paylarının iktisap tarihi A.Ş. Paylarının iktisap tarihi olarak kabul ediliyordu. **Ancak, GİB bu görüşünden vazgeçti.**

EUROBOND SATIŞI

Alım satım değer artış kazancıdır.

1.1.2006 öncesi ihraç olunanlarda endeksleme var. Kalan tutarın 200.000 TL si istisna.

1.1.2006 sonrası ihraç olunanlarda %10 luk sınırı geçerse endeksleme var. İstisna yok.

GAYRİMENKULLERİN SATIŞI

Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80'inci maddesinin 6 numaralı bendinde, bir ivaz karşılığı iktisap edilen;

- Arazi, bina, maden suları, memba suları, madenler, taş ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları, tuzlalar ve bunların mütemmim cüzileri ve teferruatının,
- Voli mahalleri ve dalyanların,
- Gayrimenkul olarak tescil edilen hakların ve
- Gemi ve gemi payları ile bilumum motorlu tahmil ve tahliye vasıtalarının, **beş yıl içinde** elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazancı olarak vergilendirilecektir

Gayrimenkullerin elden çıkarılmasından doğan kazancın tespitinde de **maliyet bedeli endekslemesi** yapılabilecek ve 2024 yılı için **87.000.-TL'lik** istisnadan yararlanılabilecektir.

Gayrimenkullerin aynı sermaye olarak konulması, kamulaştırılması, takası da elden çıkarma olarak kabul edilmektedir. Gerekli şartlar oluşuyorsa değer artış kazancı beyan edilmelidir.

GAYRİMENKULLERİN SATIŞI

5 yıllık sürenin hesaplanmasında iktisap tarihini tespit önem arz etmektedir. İktisap tarihinin tespitine ilişkin hususlar 76 nolu GV sirkülerinde düzenlenmiştir.

İktisap tarihi olarak, gayrimenkulün **tapuya tescil edildiği tarih** esas alınacaktır.

Konut yapı kooperatifleri, Toplu Konut İdaresi, diğer kişilerden veya ihale ve icra yoluyla gayrimenkulü fiilen kullanıma hazır şekilde teslim alıp adlarına tapuda tescil yapılmamışlar, söz konusu gayrimenkulleri **fiilen kullandıklarını; tahsis belgesi, teslim tutanakları, su, elektrik, telefon, doğalgaz faturaları ve benzeri belgelerle tevsik etmeleri halinde** değer artışı kazancının tespiti yönünden **fiilen kullanıma başladıkları tarih iktisap tarihi olarak kabul edilecektir.**

Arazi vasfında iktisap edilen gayrimenkulün belediyelerce ifraz ve taksim işlemine tabi tutularak satılması halinde iktisap tarihi olarak arazinin iktisap edildiği tarih değil, **belediyenin ifraz işlemi sonucu arsa vasfını kazanarak, cins tashihi yapıldığı tarihin esas alınması gerekir.**

Arsa olarak iktisap edilen gayrimenkul üzerine bina inşa edilmesi veya söz konusu gayrimenkulün kat karşılığı verilmesi sonucu **alınan gayrimenkullerin tapuya tescili, cins tashihi sayılarak tapuya tescil tarihinin iktisap tarihi olarak kabul edilmesi gerekir.**

Gayrimenkullerin ivazsız şekilde iktisap edilmesi değer artışı kazancının konusuna girmemektedir. Bu çerçevede ivazsız olarak iktisap edilen gayrimenkulün üzerine, sahibi tarafından inşa edilen veya kat karşılığı olarak alınan gayrimenkullerin, daha sonra elden çıkarılması halinde elde edilen gelir, **değer artışı kazancı kapsamında değerlendirilmeyecektir.**

ARIZİ KAZANÇLARIN BEYANI

Tam mükellef gerçek kişiler, **istisna uygulanan arizi kazançlarının istisna tutarını geçen kısmını, istisna uygulanmayan arizi kazançlarının tamamını yıllık beyanname ile beyan etmek zorundadırlar.** 2024 yılına ilişkin istisna tutarı arizi kazançları için 200.000 TL'dir.

ÖRNEKLER

Örnek 1: Bay (B)'nin tamamı üzerinden tevkifat yapılmış olan 2024 yılı gelirleri aşağıdaki gibidir.

X işvereninden alınan ücret	250.000
Y işvereninden alınan ücret	130.000
İşyeri kira hasılatı (brüt)	270.000

Bay (B)'nin birden sonraki işverenden aldığı ücret geliri olan 130.000 TL, 230.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından ücret gelirlerinin tamamı beyan edilmeyecektir.

Bay (B)'nin işyeri kira geliri ise **tevkifata tabi olduğundan** ve brüt işyeri kira hasılatının 2024 takvim yılı için geçerli olan 230.000 TL'lik **beyanname verme sınırını** aştığından mükellef sadece bu gelirini (270.000 TL'yi) beyan edecektir.

ÖRNEKLER

Örnek 2: Serbest meslek erbabı Bay (C)'nin serbest meslek kazancı yanında tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş iki işverenenden ücret geliri ile yine tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri bulunmaktadır.

Vergiye tabi serbest meslek kazancı (zarar)	-50.000
X işvereninden alınan ücret	350.000
Y işvereninden alınan ücret	200.000
İşyeri kira hasılatı (brüt)	140.000
Konut kira hasılatı (brüt)	40.000

Serbest meslek kazancı nedeniyle her halükarda yıllık beyanname verilecektir.

İkinci işverenenden alınan ücret geliri olan 200.000 TL, 230.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından ücret gelirlerinin tamamı beyan edilmeyecektir.

Mükellef serbest meslek faaliyeti nedeniyle yıllık beyanname vermek zorunda olduğundan mesken istisnasından faydalanamayacaktır. Bu durumda 40.000 TL'nin tamamının gayri safi kira hasılatı olarak yıllık beyannameye dâhil edilmesi gerekecektir.

Gayri safi konut kira hasılatı ve safi serbest meslek kazancı ile brüt işyeri kira hasılatı tutarının toplamı olan $(40.000+140.000-50.000=)$ 130.000 TL, 230.000 TL'lik **beyanname verme sınırını** aşmadığından 140.000 TL tutarındaki işyeri kira geliri beyannameye dâhil edilemeyecektir.

ÖRNEKLER

Örnek 3: Bayan (D) üç ayrı şirkette yönetim kurulu üyesi olup, 2024 takvim yılı gelirleri aşağıdaki gibidir. Ücret gelirlerinin tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiştir. Mükellefin mesken kira geliri istisnasından faydalanma hakkı vardır.

X işvereninden alınan ücret	300.000
Y işvereninden alınan ücret	200.000
Z işvereninden alınan ücret	80.000
Konut (mesken) kira hasılatı (brüt)	40.000

Ücret gelirleri ile ilgili olarak birinci işverenden alınan ücret hariç, ikinci ve üçüncü işverenden alınan ücretlerin toplamı olan (200.000+80.000=) 280.000 TL, 230.000 TL'lik beyan sınırını aştığı için birinci işverenden alınan ücret de dâhil olmak üzere ücret gelirlerinin tamamı (580.000 TL'nin tamamı) beyan edilecektir.

Konut kira gelirinden 33.000 TL'lik istisna tutarı düşülecek olup kalan 7.000 TL gayri safi kira hasılatı olarak beyannameye dâhil edilecektir.

ÖRNEKLER

Örnek 4: Bay (E)'nin 2024 takvim yılı gelirleri aşağıdaki gibi olup, ücret gelirleri ile işyeri kira gelirleri tevkif yoluyla vergilendirilmiştir. Mükellefin mesken kira geliri istisnasından faydalanma hakkı vardır.

X işvereninden alınan ücret	250.000
Y işvereninden alınan ücret	200.000
Konut kira hasılatı (brüt)	43.000
İşyeri kira hasılatı (brüt)	150.000

İkinci işverenden alınan ücret olan 200.000 TL, 230.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından ücret gelirlerinin tamamı beyan edilmeyecektir.

Mesken kira gelirinden 33.000 TL'lik istisna düşüldükten sonra kalan 10.000 TL her halükarda yıllık beyannameye gayri safi kira hasılatı olarak intikal ettirilecektir.

Beyannameye dâhil edilmesi gereken gelirler toplamı yani vergiye tabi gelir toplamı (10.000+150.000=) 160.000 TL, 230.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından işyeri kira geliri de beyan edilmeyecektir. Bu durumda sadece 10.000 TL tutarındaki gayri safi mesken kira hasılatı yıllık beyannameye intikal ettirilecektir.

ÖRNEKLER

Örnek 5: Bayan (F)'nin 2024 takvim yılı gelirleri aşağıdaki gibi olup, ücret gelirleri ile işyeri kira gelirleri tevkif yoluyla vergilendirilmiştir.

X işvereninden alınan ücret	400.000
Y işvereninden alınan ücret	120.000
Z işvereninden alınan ücret	90.000
İşyeri kira hasılatı (Brüt)	200.000
26/07/2019 tarihinde ihraç edilen Hazine Bonosu faiz geliri	100.000

Bayan (F)'nin birinci işverenden aldığı ücret hariç diğer ücretler toplamı (120.000+90.000=) 210.000 TL, 230.000 TL'lik ve üç ücretin toplamı 3.000.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından ücret gelirlerinin tamamı beyan edilmeyecektir.

01.01.2006 tarihinden sonra ihraç edilen hazine bonolarından elde edilen faiz gelirinin tamamı üzerinden GVK geçici 67. maddeye göre tevkifat yapılır. Tevkifata tabi tutulan menkul kıymet gelirleri, GVK geçici madde 67/7'ye göre beyan edilmez. Bu nedenle hazine bonosu faiz geliri beyan edilmeyecektir.

Mükellefin 200.000 TL işyeri kira geliri, 230.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından işyeri kira geliri de beyan edilmeyecektir. Tevkif edilen verginin mahsup ve iadesi yapılamayacağından nihai vergileme yerine geçecektir.

ÖRNEKLER

Örnek 6: Bay (G), 2023 takvim yılında tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri ve mevduat faizi ile birlikte konut kira geliri elde etmiştir.

İşyeri kira hasılatı (Brüt)	120.000
Konut kira hasılatı	80.000
Mevduat faizi	800.000

Mevduat faizi geliri, GVK'nın geçici 67 inci maddesi gereğince tevkifata tabi tutulduğundan tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.

Mükellefin elde ettiği mevduat faizi ve kira gelirleri toplamı 870.000 TL'lik istisnadan faydalanma tutarını aştığından konut istisnasından faydalanamaz. Konut kira gelirinin tamamı beyan edilecektir.

İşyeri kira geliri ise, beyannameye dâhil edilmesi gereken gelir toplamı olan (120.000 +80.000=) 200.000 TL, 230.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından beyannameye dâhil edilmeyecektir.

ÖRNEKLER

Örnek 7: Bay (H), 10/09/2021 tarihinde iktisap ettiği 2005 yılı ihraç tarihli Hazine bonolarından 700.000 TL'lik kısmını 20/02/2024 tarihinde 3.200.000 TL ya elden çıkarmış, geriye kalanlardan ise 600.000 TL faiz geliri elde etmiştir. Aynı zamanda mesken olarak kiraya verdiği bir adet konuttan 40.000 TL gelir elde etmiştir.

Bay (H), Hazine bonolarından bir kısmını elden çıkarması dolayısıyla elde ettiği değer artış kazancı ile ilgili olarak maliyet bedeli endekslemesi uygulamasından yararlanabilecektir.

Üfe Oranları: Ağustos 2021: 730,28 / Ocak 2024: 3.035,59'dir.

Artış Katsayısı $(3.035,59/730,28=)$ $4,16 \times 700.000 = 2.912.000$ TL

Değer Artışı Kazancı $((3.200.000 - 2.912.000) - 200.000 =)$ 88.000

Hazine bonusu faiz gelirleri için ihraç tarihi 1.1.2006 öncesi olduğundan indirim oranı uygulanacaktır. 2024 yılı için hesaplanan indirim oranı 1 den büyüktür. İndirim oranı birden büyük olduğundan beyan edilecek faiz geliri bulunmamaktadır.

Konut kira geliri uygulamasında her ne kadar elde edilen gelirler 870.000 TL istisnadan faydalanmaya engel haddin aşıldığını yanılgısını oluştursa da, aslında hem indirim oranı hem endeksleme uygulaması gelirin enflasyondan arındırılması işlemi olması hasebiyle, yani aslında bir gelirin bulunmadığının kabulü gerektiğinden bu kısımlara isabet eden tutarların 870.000 istisna tutarının belirlenmesinde dikkate alınmaması gerekmektedir. Bu nedenle 40.000 TL kira gelirinden istisna tutarın düşülmesinden sonra 7.000 TL ile 88.000 TL değer artış kazancı beyan edilecektir.

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

Beyanname üzerinde yapılacak indirimler **GVK 89** düzenlenmiştir.

İndirim yapılacak matrah yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları düşülmeden önceki tutar olacaktır. Her fıkrada yer alan indirim ayrı ayrı değerlendirilecektir.

Beyanname üzerinden yapılan indirimlere ilişkin belgeler **5 yıl süre ile** saklanmalıdır.

Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları hiçbir şekilde indirim konusu yapılmayacaktır.

Beyanname üzerinde düşülen tutarlar ertesi yılla devretmemektedir

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

1- Şahıs Sigorta Primleri

Yıllık beyannamede matrahın tespitinde dikkate alınacak sigorta primleri;

- Mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait **hayat sigortalarına ödenen primlerin %50'si** ile,
- Ölüm, kaza, hastalık, sağlık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi **şahıs sigorta primlerinin %100'ünden** oluşmaktadır.

İndirim konusu yapılacak primlerin toplamı, **beyan edilen gelirin %15'ini** ve **yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını** aşamayacaktır.

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER 2- Eğitim ve Sağlık Harcamaları

- Eğitim ve sağlık harcamaları beyan edilen gelirin **% 10'unu aşmamalı**
- Eğitim ve sağlık harcamaları **Türkiye'de yapılmalıdır.**
- **Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi** olan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmelidir.
- Söz konusu harcamalar **mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına** ilişkin olmalıdır.

“Küçük çocuk” tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları ifade etmektedir.

2- Eğitim ve Sağlık Harcamaları

255 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde eğitim ve sağlık giderleri;

- ◇ Eğitim ve öğretim kurumları, anaokulu, kreş ve dershanelere eğitim amacıyla yapılan ödemeler,
- ◇ Eğitim amaçlı kurs ücretleri,
- ◇ Okul servis ücretleri,
- ◇ Kitap ve kırtasiye alımları için yapılan harcamalar,
- ◇ Öğrencilerin özel yurtlarda ve pansiyonlarda kalmaları durumunda ödenen tutarlar,
- ◇ Muayene, tahlil, ameliyat, fizik tedavi ve hastane giderleri,
- ◇ İlaç, sağlık malzemesi, gözlük ve lens alımları gibi, olarak sayılmıştır.

Ancak, yabancı ülkelerdeki eğitim kurumlarına yapılan ödemeler, okullarda verilen ve bedeli ayrı olarak tespit edilen yemek hizmetine ilişkin harcamalar, okul aile birliği ve okul koruma derneklerine yapılan bağışlar ve gelir veya kurumlar vergisine tabi olmayan okullara ödenen eğitim ücretleri ile devlet okullarına ödenen harçlar eğitim giderleri kapsamına girmemektedir.

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

3- Engellilik İndirimi

Serbest meslek faaliyetinde bulunan engellilerin beyan edilen gelirlerine, Gelir Vergisi Kanunu 31 inci maddede yer alan esaslara göre hesaplanan yıllık indirim uygulanır.

Bu indirimden **bakmakla yükümlü olduğu** engelli kişi bulunan serbest meslek erbabı ile hizmet erbabı (tevkifat matrahı dahil) da yararlanır.

BAĞIŞ VE YARDIMLARIN İNDİRİMİ

Mükellefler yapmış oldukları bağış ve yardımları aşağıdaki şartlar dahilinde indirim konusu yapabilirler.

a. Bağış ve yardım, **kanunda belirtilen kuruluşlara** yapılmış olmalıdır.

(Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, İl özel idareleri ve belediyeler, Köyler, Kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar.)

b. Bağış ve yardım, **makbuz karşılığında** yapılmış olmalıdır.

c. Bağış ve yardım, **karşılıksız** olarak yapılmış bir ödemeyi ifade eder. Bir karşılık bulunduğu, ödeme bağış veya yardım olmaktan çıkar.

d. Bağış ve yardım, **nakden veya aynen** yapılabilir.

e. Sadece **ilgili dönem gelir ve kurum kazancından** indirilmesi,

f. Gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde **ayrıca gösterilmesi**

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

3- Sınırlı İndirilecek Bağış ve Yardımlar

Gelir vergisi mükellefleri, genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara yıllık toplamı **beyan edilecek gelirin % 5'ini** (kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki illerde zikredilen kurum/kuruluş, dernek veya vakıflara yapılan bağış ve yardımların yıllık toplamı beyan edilecek gelirin % 10'unu) aşmamak üzere, **makbuz karşılığında** yaptıkları bağış ve yardımları yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerinden indirim konusu yapabilirler.

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

4- Sınırsız İndirilecek Bağış ve Yardımlar

A- Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanan bağışlanan **okul, sağlık tesisi** ve 100 yatak kapasitesinden az olmamak üzere **öğrenci yurdu** (Kalkınmada Öncelikli Yörelerde 50 yatak kapasiteli) ile **çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi** ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak **ibadethaneler** ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın **din eğitimi verilen tesislerin** ve Gençlik ve Spor Bakanlığına ait **gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının** inşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi ve ayni bağış ve yardımların tamamı beyan edilen gelirden indirilebilecektir.

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

4- Sınırsız İndirilecek Bağış ve Yardımlar

B- Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan **gıda, temizlik, giyecek ve yakacak** maddelerinin **maliyet bedellerinin tamamı** beyan edilecek gelirden indirilebilecektir.

C- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve bilimsel araştırma faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan ya da Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen veya desteklenmesi uygun görülen harcamalar (Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin 7 nci fıkrasında sayılmaktadır) ile bu amaçla yapılan her türlü bağış ve yardımların tamamı beyan edilen gelirden indirim konusu yapılabilecektir.

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER 5 – Sponsorluk Harcamaları

3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan sponsorluk harcamalarının; **amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için %50'si** yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirim konusu yapılabilecektir.

Mükelleflerin adlarının anılması koşuluyla,

1. Resmi spor organizasyonları için yapılan saha, salon veya tesis kira bedelleri,
2. Sporcuların iâşe, seyahat ve ikamet giderleri,
3. Spor malzemesi bedeli,
4. GSGM'nin uygun göreceği spor tesisleri için yapılan ayni ve nakdi harcamalar,
5. Sporcuların transfer edilmesini sağlayacak bonservis bedelleri,
6. Spor müsabakaları sonucuna göre sporculara veya spor adamlarına prim mahiyetinde ayni ve nakdi ödemeler
gibi harcamalar sponsorluk harcaması olarak değerlendirilecektir.

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

6 – Cumhurbaşkanlığınca Başlatılan Yardım Kampanyaları

Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına **makbuz karşılığı** yapılan **ayni ve nakdî bağışların tamamı**.

Deprem Yardımları

02.02.2021 tarih ve 3483 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı

2/2/2021 TARİHLİ VE 3483 SAYILI CUMHURBAŞKANI KARARININ EKİ

KARAR

İnsani yardım kampanyaları

MADDE 1- (1) Ülkemizde meydana gelebilecek depremler sonrasında zarar gören afetzedeler için, gerek görülmesi halinde, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının koordinasyonunda insani yardım kampanyası başlatılır.

(2) Kampanyalar kapsamında valilikler, belediyeler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca toplanan yardımların aktarılması ya da gerçek ve tüzel kişilerce doğrudan bağış yapılması amacıyla kamu bankaları ve/veya özel bankalar nezdinde açılacak hesaplar Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından duyurulur.

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

7 – Kızılay ve Yeşilay a Yapılan Bağışlar

İktisadi işletmeleri hariç,

Türkiye Kızılay Derneğine
Türkiye Yeşilay Cemiyetine

makbuz karşılığı yapılan **nakdi** bağış ve yardımların **tamamı**.

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

8 – Girişim Sermayesi Fonu

Beyan edilen gelirin % 10 aşmayan girişim sermayesi fonu

Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi olarak Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan **girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması amacıyla**, ilgili dönem kazancından veya beyan edilen gelirden girişim sermayesi fonu ayrılabilir. **Bu fon**, kurum kazancının veya **beyan edilen gelirin %10'unu ve öz sermayenin %20'sini aşamaz.**

Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar pasifte geçici bir hesapta tutulur. Mükelleflerce, fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya girişim sermayesi yatırım fonlarına yatırım yapılmaması halinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

Bu fon; amacı dışında herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi, ortaklara dağıtılması, dar mükelleflerce ana merkeze aktarılması veya işin terki, işletmenin tasfiyesi, devredilmesi, bölünmesi ya da girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin veya girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarının elden çıkarılmasından itibaren altı ay içinde bu maddede belirtilen amaçla yeniden kullanılmaması halinde, bu işlemlerin yapıldığı veya sürenin dolduğu dönemde vergiye tabi tutulur.

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

9 – Türkiye’den Yurt Dışı Mukim Kişi ve/veya Kurumlara Verilen Hizmetlerden Sağlanan Kazançlara İlişkin İndirim

Türkiye’de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye’de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan **mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi** ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen **mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri** ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak **eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren** ve Türkiye’de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin **münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın, elde edildiği takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar tamamının Türkiye’ye transfer edilmesi şartıyla, %80’i.** Bu indirimden yararlanılabilmesi için fatura veya benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi şarttır.

BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

10 – Mikro İhracat İndirimi

Tam mükellef gerçek kişilerin, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 225 inci maddesi kapsamında dolaylı temsilci olarak yetkili kılınan Posta İdaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler tarafından düzenlenen **elektronik ticaret gümrük beyannamesiyle gerçekleştirdikleri mal ihracatı** kapsamında elde ettikleri **kazancın %50'si**. Bu indirimden yararlanılabilmesi için bu kapsamda sayılan;

- İhracattan kaynaklanan hasılatları toplamı yıllık 400.000 Türk lirasına kadar olanların, ilgili yılda kendilerinin sigortalı olması,
- İhracattan kaynaklanan hasılatları toplamı yıllık 800.000 Türk lirasına kadar olanların, ilgili yılda kendilerinin sigortalı olması ve en az ortalama bir tam zamanlı ya da eş değer kısmi zamanlı işçi çalıştırması,
- İhracattan kaynaklanan hasılatları toplamı yıllık 1.600.000 Türk lirasına kadar olanların, ilgili yılda kendilerinin sigortalı olması ve en az ortalama iki tam zamanlı ya da eş değer kısmi zamanlı işçi çalıştırması,
- İhracattan kaynaklanan hasılatları toplamı yıllık 2.400.000 Türk lirasına kadar olanların, ilgili yılda kendilerinin sigortalı olması ve en az ortalama üç tam zamanlı ya da eş değer kısmi zamanlı işçi çalıştırması,

şarttır. (Bu bentte geçen sigortalı ibaresi 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı sayılanları ifade eder.)

ÖRNEK

Mimar olan Bay (A) nın 2024 takvim yılında elde etmiş olduğu gelirler aşağıdaki gibidir.

1. Bir limited şirkete bağlı olarak çalışması karşılığında tevkifata tabi tutulmuş 350.000 TL safi (tevkifata esas tutar) gelir elde etmiştir.
2. Sahibi olduğu ofisinde yapmış olduğu çizimler dolayısıyla 400.000 TL kazanç elde etmiştir. Söz konusu kazanç Türkiye’de yerleşmiş olmayan (B) gerçek kişisine Türkiye’de verilen ve (B) gerçek kişisi tarafından yurt dışında yararlanılan mimarlık hizmeti karşılığında (fatura (B) gerçek kişisi adına kesilmiştir.) elde edilmiş olup, bu kazançlar için herhangi bir tevkifat yapılmamıştır.
3. Bir gayrimenkulünü işyeri olarak kiraya vermesi karşılığında tevkifata tabi tutulmuş 120.000 TL tutarında gayrisafi kira geliri elde etmiştir. Söz konusu kira geliri dolayısıyla 24.000 TL tevkifat yapılmıştır. Mükellef götürü gider yöntemini seçmiştir.
4. Yazmış olduğu ‘Bir Mimarın Hayatı’ isimli kitabın yayın hakkını (Y) Yayınevi’ne kiralaması karşılığında brüt 240.000 TL gelir elde etmiştir. Yayınevi tarafından tevkifat yapılmıştır.
5. Repo işlemi sonucunda 40.000 TL brüt faiz geliri elde etmiştir.
6. Piyasa değerine göre ucuz bulduğu için tekrar satarak kazanç sağlamak amacıyla 07.07.2024 tarihinde 3.000.000 TL’ye aldığı binek otomobili 12.12.2024 tarihinde 3.100.000 TL’ye satmıştır. Söz konusu araç mesleki işletmeye dahil edilmemiştir.

Bayan (G)'nin 2024 takvim yılında elde etmiş olduğu gelirler aşağıdaki gibidir.

- 1- Yapmış olduğu ticari faaliyeti nedeniyle oluşan zarar toplam 12.000 TL dir.
- 2 Özel mamelekine dahil 50.000 TL'yi bir arkadaşına borç olarak vermesi karşılığında 5.000 TL faiz geliri elde etmiştir.
- 3-TÜRKİYE'de üç ayrı işverenin yanında çalışmış olup tevkifata tabi tutularak elde ettiği safi(tevkifata esas) ücretler sırasıyla 400.000 TL, 300.000 TL, ve 190.000 TL'dir.
- 4-Avusturya'da bulunan bir bankadan elde ettiği özel mamelekine dahil brüt repo geliri 600.000 TL dir. Söz konusu ödeme üzerinden ilgili ülkede herhangi bir vergi kesilmemiştir.
- 5- Şahsi mal varlığında bulunan arabasını memur olarak görev yapan bayan (M)'ye kiralaması karşılığında 18.000 TL gayrisafi hasılat elde etmiştir. Mükellefin götürü gider yöntemini seçtiği kabul edilmiştir.
- 6- 01.01.2012 tarihinde 100.000 TL'ye satın almış olduğu özel mamelekine dahil arsayı 01.12.2022 tarihinde 1.400.000 TL'ye elden çıkarmıştır.
- 7- Tam mükellef kurum olan OKTY Ltd. Şti'nin 2011 yılı kazancını dağıtması sonucunda brüt 100.000 TL kar payı elde etmiştir. Ödeme yapılırken OKTY Ltd. Şti. tarafından 15.000 TL tevkifat yapılmıştır.
- 8- 02.02.2012 tarihinde dövize endeksli olarak ihraç edilen özel mamelekine dahil Devlet tahvilinin Borsa İstanbul A.Ş. aracılığı ile elden çıkartılması sonucu brüt 100.000 TL gelir elde edilmiştir.
- 9- Mükellefin mahsup edebileceği 2023 takvim yılı ticari zararı 32.000 TL'dir.

***Hayat Kısa,
Vergi Mevzuatı Uzun...
Teşekkürler***

Ebru ŞİMDİ
Mali Müşavir
0 543 695 88 08
ebru@izmirdenetim.com.tr

